

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 24 listopada 2022 r.

Znak sprawy: DOS.zs.071.51.2022
E-mail: mariusz.osinski@minrol.gov.pl

NR: 2604 PODPIS
WPEŁYNIŁO

2022.11.29

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: pismo z 16 listopada 2022 r. znak: KRIR/MR/1219/2022 w sprawie możliwości wprowadzenia dodatku emerytury dla soltysów

Szanowny Panie Prezesie,

system ubezpieczeń społecznych, w tym przede wszystkim powszechny system emerytalny, opiera się na zasadzie ekwiwalentności odprowadzanych składek i należnego świadczenia. Emerytury wypłacane z systemu powszechnego mają charakter indywidualny, a ich wysokość jest ustalana na podstawie wkładu wniesionego w postaci składek. Im bardziej ubezpieczony partycypował w tworzeniu dochodów Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w tym większym stopniu ma on prawo z nich korzystać w postaci emerytury lub renty.

Przyznanie dodatkowego świadczenia do emerytury, które nie wynika z wniesionego przez ubezpieczonego wkładu w postaci opłacenia składki ubezpieczeniowej, nie znajduje zatem uzasadnienia w konstrukcji systemu ubezpieczeń społecznych.

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że funkcjonujące w przeszłości w powszechnym systemie emerytalnym tzw. dodatki branżowe do emerytur i rent z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a przyznawane do dnia 15 listopada 1991 r., zostały po tej dacie zniesione. Zniesienie prawa do tych dodatków wiązało się ze stopniowym przywracaniem systemowi emerytalnemu jego ubezpieczeniowego charakteru, o którym ostatecznie przesądziła przeprowadzona w 1999 r. reforma systemu ubezpieczeń społecznych.

W nowym systemie emerytalnym, określonym przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 504, z późn. zm.), źródłem finansowania świadczeń emerytalno-rentowych jest fundusz tworzony ze składek

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18

kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

pracowników i pracodawców. Z systemu tego usunięto większość elementów nieubezpieczeniowych i socjalnych, tak aby powiązać wysokość przyszłego świadczenia z sumą składek odprowadzonych od przychodów w całym okresie aktywności zawodowej.

Obecnie na gruncie przepisów ustawy 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak również ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2022 r. poz. 933, z późn. zm.) są wypłacane jedynie dwa rodzaje dodatków – dodatek pielęgnacyjny oraz dodatek dla sierot zupełnych. Oba dodatki są świadczeniami o charakterze ubezpieczeniowym, związanymi z ryzykami ubezpieczeniowymi w postaci niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji oraz utraty żywiciela. Wypłata tych dodatków ma miejsce w sytuacji spełnienia się wskazanych ryzyk oraz wiąże się z obowiązkiem opłacania składki ubezpieczeniowej.

Pełnienie funkcji sołtysa nie mieści się w przewidzianych przez system ubezpieczeń społecznych kategoriach ryzyk ubezpieczeniowych, które obejmują przede wszystkim utratę możliwości osiągania dochodów z pracy wskutek starości lub niezdolności do pracy spowodowanej stanem zdrowia.

W systemie emerytalnym brak jest więc miejsca dla preferencji w wysokości świadczeń dla wybranych grup ubezpieczonych, a przyznanie nowych dodatków do emerytury doprowadziłoby do naruszenia reguły nietworzenia nowych uprawnień, nieznajdujących pokrycia w składce na ubezpieczenie emerytalne.

Wprowadzanie dodatków do świadczeń emerytalno-rentowych z tytułu pełnienia funkcji sołtysa (nie zaprzeczając oczywiście niezwykle ważnej społecznej roli jaką pełnią sołtysi) doprowadziłoby w konsekwencji do wypaczenia samej idei pracy społecznej.

Jednocześnie informuję, że zaproponowana forma świadczenia na wzór dodatku dla druhów Ochotniczej Straży Pożarnej (tzw. dodatku do emerytury) nie wynikają z rozwiązań z systemu emerytalnego. Świadczenie ratownicze w wysokości 200 zł z tytułu wysługi lat w ochotniczej straży pożarnej (OSP) przysługuje bowiem strażakowi ratownikowi na podstawie art. 16 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r.

o ochotniczej straży pożarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490).

Prawo do tego świadczenia przysługuje strażakowi ratownikowi OSP, który czynnie uczestniczył jako członek OSP w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych (wymagany bezpośredni udział co najmniej raz w roku) – co najmniej przez 25 lat

(w przypadku mężczyzn) oraz 20 lat (w przypadku kobiet). Świadczenie ratownicze przyznaje się na wniosek zainteresowanego złożony do komendanta powiatowego (miejskiego) PSP – tj. organu przyznającego, właściwego dla siedziby jednostki OSP, do której należy strażak ratownik OSP. Prawo do tego świadczenia przysługuje po osiągnięciu przez mężczyznę 65 roku życia, a przez kobietę 60 roku życia. Świadczenie wypłaca Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA.

Ewentualne wypracowanie optymalnych rozwiązań, pozwalających na dodatkowe docenienie trudu innych grup osób, winno znajdować odzwierciedlenie w przepisach regulujących ich pragmatyki zawodowe, a nie w rozwiązaniach z zakresu systemu emerytalnego.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Lech Kołakowski
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

